

ผลการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยต่อปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วย
และปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล

นางสุจิตรา วราอัสวปติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-303-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T1645136X

EFFECTS OF WARD CLERK TRAINING ON CLERICAL WORKING TIME OF
WARD CLERKS AND PROFESSIONAL WORKING TIME OF NURSES

MRS. SUJITRA WARA-ASAWAPATI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Nursing Science

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

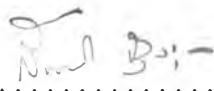
1995

ISBN 974-632-303-2

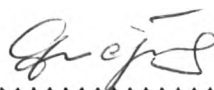
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกอบรมเสมือนหนอผู้ป่วยต่อปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่
ของเสมือนหนอผู้ป่วย และปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล
โดย นางสุจิตรา วราอัสวปติ
ภาควิชา พยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์

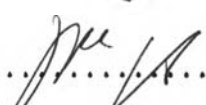

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูวธรรม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุจิตรา วราอัสวปติ : ผลการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยต่อปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่
ของเสมียนหอผู้ป่วยและปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล (EFFECTS OF WARD
CLERK TRAINING ON CLERICAL WORKING TIME OF WARD CLERKS AND
PROFESSIONAL WORKING TIME OF NURSES) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พวงรัตน์
บุญญานุรักษ์, 169 หน้า. ISBN 974-632-303-2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงาน
ของเสมียนหอผู้ป่วยและเพื่อเปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม
เสมียนหอผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลและเสมียนหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานผลัดเช้าในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล
ศรีนครินทร์ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ
โครงการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยและคู่มือการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกและคู่มือการบันทึกปริมาณเวลาการปฏิบัติกิจกรรมของพยาบาลและเสมียนหอผู้ป่วย
เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตโดยตรงอย่างต่อเนื่องก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย ผลการ
วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปริมาณ เวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ เสมียนหอผู้ป่วยโดยรวมและโดยเฉพาะในเรื่องการ
คัดลอกคำสั่งการรักษาหลังการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปริมาณ เวลาการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพของพยาบาลโดยรวมและโดยเฉพาะในเรื่อง
การคัดลอกคำสั่งการรักษาและการเขียนใบเบิกต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อพยาบาลปฏิบัติงานกับ เสมียนหอผู้ป่วยที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว

3. ปริมาณ เวลาการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยอ้อมโดยรวมและโดยเฉพาะในเรื่องการรายงาน
และการประชุมปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพยาบาลปฏิบัติงานกับ เสมียน
หอผู้ป่วยที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว

4. ปริมาณ เวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาลมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ เมื่อพยาบาลปฏิบัติงานกับ เสมียนหอผู้ป่วยที่ได้รับและไม่ได้รับการฝึกอบรม

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C486192 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: WARD CLERK TRAINING / PROFESSIONAL WORKING TIME OF NURSES

SUJITRA WARA-ASAWAPATI : EFFECTS OF WARD CLERK TRAINING ON CLERICAL WORKING TIME OF WARD CLERKS AND PROFESSIONAL WORKING TIME OF NURSES.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. DR.PUANRAT BOONYANURAK, Ed.D., 169 pp.
ISBN 974-632-303-2

This quasi-experimental research was conducted to compare clerical working time performed by ward clerks and to compare professional working time performed by nurses before and after ward clerk training. The samples were nurses and ward clerks who were working during day shift of Srinagarind hospital selected by using simple technique. The research tools were consisted of training programe and ward clerk hand book; and recording form and guideline. Data was collected by the researcher through direct observation of working time of nurses and ward clerks during day shift before and after ward clerk training.

The major finding were as follow:

1. The average of total clerical working time and in the category of transcribing the medical prescription performed by ward clerks after training were statistically higher than before training at .05 significant level.

2. The average of total non-professional working time and in the category of transcribing the medical prescription and writing the request forms performed by nurses were statistically lower at .05 significant level while they work with trained ward clerks.

3. The average of total indirect nursing care time and in the category of reporting and conference performed by nurses were statistically higher at .05 significant level while they worked with trained ward clerks.

4. The average of professional working time performed by nurses was no statistically significant differences while they worked with untrained and trained ward clerks.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญพานุรักษ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและกำลังใจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล ศรีนครินทร์ หัวหน้างานบริการพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาล ศรีนครินทร์ทุกท่านที่ทำให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัย พยาบาล และเสมียนหอผู้ป่วยทุกท่านที่ทำให้ความร่วมมือในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณสิทธิพร จันทโกาส พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และขอขอบคุณคุณสุภาสิส วราอัศวปติ ที่ได้ให้โอกาสและให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจอย่างดี

คุณความดีและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแต่บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่าน

สุจิตรา วราอัศวปติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	63
	สรุปผลการวิจัย.....	65
	อภิปรายผลการวิจัย.....	67
	ข้อเสนอแนะ.....	70
	บรรณานุกรม.....	72
	ภาคผนวก.....	77
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	78
	ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	80
	ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
	ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วย โดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย....	53
2	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วยก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย.....	54
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่ไม้ใช้งานวิชาชีพของพยาบาลโดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย.....	56
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่ไม้ใช้งานวิชาชีพของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย...	57
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาลโดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย....	58
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย.....	59
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของพยาบาลโดยรวมและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วย โดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย.....	62